

Krzysztof Walenta

Leśno, gm. Brusy, woj. bydgoskie. Stanowisko 2

Informator Archeologiczny : badania 20, 96

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

bogato zdobione puzderko, żelazne okucie zamka i sprężynę szkatułki wraz ze srebrną klamerką esowatą typu B i dwiema zapinkami pochodnymi od A 152 /z pełną pochewką/ oraz srebrną fibulę pochodną od A 94/85.

Za interesujące należy uznać zidentyfikowanie na podstawie pozyskanego materiału grobu szkieletowego nr 318, z grobem 52 z badań niemieckich z 1986 r., częściowo zestawionym przez E. Blumego.

Materiały z badań znajdują się w Instytucie Archeologii UW.

Badania będą kontynuowane.

LESNO, gm. Brusy
woj. bydgoskie
Stanowisko 2

Uniwersytet Łódzki
Katedra Archeologii

Badania prowadził dr Krzysztof Walenta. Finansował Uniwersytet Łódzki i WKZ w Bydgoszczy. Jedenasty sezon badań. Cmentarzysko kurhanowe kultury wielbarskiej i cmentarzysko grobów skrzynekowych kultury pomorskiej.

Prace kontynuowano w płaskiej części cmentarzyska, gdzie przebadano 4 ary. Przebadano także kurhan nr 9, który niestety okazał się kurhanem wyrobowanym. Sądząc po głębokości wkopu i braku śladów innych obiektów można przypuszczać, że znajdował się tam grób popielnicowy.

W płaskiej części cmentarzyska odkryto kolejny wieniec kamienny oznaczony nr 11, w centrum którego znajdował się grób szkieletowy, z wyraźnym śladem po wkopie rabunkowym. Mimo częściowego uszkodzenia zachowało się wyposażenie: brązowa zapinka A. III, 57-60, brązowe zakończenie pasa oraz fragment igły brązowej. W wypełnisku wkopu rabunkowego odkryto następną brązową zapinkę A. III, 57-60 i brązową sprzączkę do pasa oraz unikatowy przedmiot gliniany w kształcie kółka o średnicy 12 cm i średnicy otworu 2,5 cm, prawdopodobnie ciężarek tkacki.

Wśród 11 grobów płaskich dominowały groby popielnicowe /9/. Ponadto odkryto jeden grób jamowy i jeden grób szkieletowy. W żadnym z omawianych grobów nie stwierdzono szczątków stosu lub węgla drzewnych. Groby te były na ogół ubogo wyposażone. Jedynie w grobie nr 23 stwierdzono 3 zapinki A. V., 2 przęśliki i fragment sprzączki do pasa. W grobie nr 18 obok popielnicy odkryto dwa niewielkie naczynia użyte jako przystawki grobowe. Na uwagę zasługuje także uszkodzony grób nr 16, w pobliżu którego odkryto zapinkę A. VI. i brązową sprzączkę do pasa. W grobie jamowym oprócz przepalonych kości nie znaleziono nic. Grób szkieletowy oznaczony nr 14 dostarczył interesujących materiałów: 3 zapinki A. III, 57-60, paciorek szklany, igła brązowa, nieokreślony przedmiot żelazny. Wyjątkowo dobrze jak na warunki leśnańskie zachowały się kości związane z kompletnie zachowaną czaszką.

Omawiane groby należą do wczesnego okresu rzymskiego /faza B2/ z wyjątkiem uszkodzonego grobu nr 16 należącego zapewne do fazy C1 późnego okresu rzymskiego.

Ponadto w centrum omawianego cmentarzyska kultury wielbarskiej odkryto kolejny grób skrzynekowy kultury pomorskiej oznaczony nr 5. W grobie tym znajdowały się trzy popielnice. Na podkreślenie zasługuje czytelny zarys jamy grobowej z poszerzeniem umożliwiającym wielokrotne otwieranie komory grobowej.

Badania będą kontynuowane.

ŁAWKI, gm. Rym
woj. suwalskie
Stanowisko 4

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadziła mgr Anna Eitner-Wróblewska przy współudziale mgr mgr A. Grochulskiej, Grażyny Iwanowskiej oraz Jacka Andrzejewskiego. Konsultantem badań był mgr Marian Kaczyński. Finansowało PMA w Warszawie. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko z wczesnego okresu wpływów rzymskich.

Stanowisko usytuowane jest na niewielkim wyniesieniu między torfowiskiem Łajty a podmokłymi łąkami nad jeziorom Szymonek.

Badania miały charakter sondażowy. Wykopy zostały założone na wschodnim stoku łagodnego wyniesienia, gdzie w czasie badań powierzchniowych znaleziono fragmenty naczyń i przepalone kości ludzkie. Przebadano obszar o powierzchni 262,5 m², odsłaniając kilka obiektów. Większość z nich ma charakter nowożytnych wkopów i stanowią ślady działalności archeologów niemieckich z początku wieku; w literaturze brak było lokalizacji stanowiska, występowały jedynie nieliczne wzmianki o zabytkach z Ławek. Kilka odkrytych jam stanowi dna grobów zniszczonych orką. W obiektach znaleziono przepalone kości ludzkie oraz ślanki naczyń m. in. fragmenty popielnicy w formie banastego naczynia o nisko umieszczonej zalomie brzuśca, starannie wygladzonym powyżej, a chropowatym poniżej zalomu, z wyodrębnioną cylindryczną szyjką. Są to formy typowe dla wczesnego okresu rzymskiego. Takie datowanie cmentarzyska potwierdzają również inne znaleziska m. in. luźno znaleziona importowana zapinka norwiczko-pannońska A. 236 c według J. Garbscha.

Badania będą kontynuowane.